

Posamezna številka 6 vinarjev.

DAN

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnštvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, naročnina se pošilja upravnštvu.

Uredništvo in upravnštvu: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: petič vrsta 15 v, osmrtinice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Telefon številka 118.

Preziranje lastnih volilcev.

Moste, 26. julija 1912

Popolnoma napačno se sedaj psuje socialno demokratično delavstvo v Mostah, kakor se povečuje narodno napredne volilce za nekake junake v volilnem boju, ali da klerikalna stranka smatra zmago v Mostah za prodiranje idej S. L. S. v Mostah itd.

Klerikalci se vesele te zmage le vsled tega lahko, ker so se napredni in socialno demokratični volilci v Mostah dali toliko komandirati od vodstev v Ljubljani, ki vsled svoj zagrizenosti drugo proti drugemu pospešujejo po deželi, da klerikalizem triumira nad njih konkurenco v razprtijah.

Tisto njih načelno stališče je nazvati na deželi zgolj fanatizem, ker za načelna nasprotja bi se bil boj lahko potem, ko bi bila zmaga temeljnega načela, t. j. skupne naprednosti, zasigurana.

In če bi šlo to po želji in volji moščanskih volilcev, t. j. po želji večine pripadnikov socialno demokratične in narodno napredne stranke v Mostah, bi se to tudi prav gotovo doseglo — in danes bi bile Moste napredne! Tako se je pa zgodilo, da je vodstvo narodno napredne stranke v Ljubljani se vmešavalo v volitve na ta način, da je hujskalo narodno napredne volilce proti socialno demokratičnim volilcem, medtem ko je vodstvo socialno demokratične stranke v Ljubljani hujskalo socialno demokratične volilce v Mostah proti naprednim volilcem.

Nastala je zmešnjava, ker se je komandiralo proti prepričanju naprednih volilcev, padla je med volilce zlobna bomba socialnodemokratičnega kompromisa s klerikalci in volilni načrt klerikalne stranke je bil dosežen — Moste so napredne, a so v klerikalnih rokah!

Po prepričanju so socialno demokratični volilci v Mostah strogo narodni in napredni; narodno napredni volilci so istotako strogo protiklerikalni; med volilci je vladalo prepričanje, da je neobhodno potrebno vso protiklerikalno armado združiti v mogočno bojno četo, a disharmonija je prišla od zunaj in tako razkropila to skupno bojno maso v volilne zbegance, kar je pospešilo ekstrem, da so skočili napredni volilci v zadnjem trenutku — v klerikalne vrste.

To je vedno mogoč pojav pri volitvah, kjer stoji dobro preračunjeni volilni načrt nasproti volilni nejasnosti; kjer stoji trdno prešeta vrsta z jasno parolo, proti nejasni črti, v dvomih brez parole.

Vsi skupno proti klerikalizmu! ta parola bi obdržala vse napredne vrste do zadnjega v disciplini; s parolo medsebojno naprednega boja je bila pa tudi nemogoča agitacija razdruženega korakanja, a skupnih ciljev: proti klerikalizmu!

Preprijanje volilcev je bilo torej pravo, a žal je bila sugestivna moč od zunaj v zadnjem trenutku tako močna, da je uničila dobro voljo samostojnega preprijanja vsch protiklerikalnih volilcev.

In ta pojav lahko opazujemo često pri volitvah.

Internacionalizem socialno demokratičnih volilskih mas ni tista nenarodna pošast, ki jo povdarja in slika vodstvo te stranke vedno in vedno, in volilske mase slovenskih socialnih

demokratov bi često sklepale na naših narodnih mejah čisto drugače kompromise, kakor jih sklepa njih vodstvo, če bi volile po lastnem prepričanju — in ne sugestiranem — ker socialne demokratske volilske mase so že često pokazale, da so še prepojena s slovenskim narodnim duhom.

Narodno napredne volilske mase niso tiste fanatične sovražnice socialno demokratičnih volilskih mas, kakor se jih skuša slikati in protiklerikalni duh je vedno ona točka, ki more združiti te mase v skupno napredno bojno armado.

Dobro pa čutijo te mase kdaj se proti njih prepričanju pobija tak kompromis. In kadar se to godi, tedaj se s tem ubija v teh masah napredno delo, ker se bolj upošteva zgolj osebno mišljenje in prepričanje mas.

In vsled tega naprednega greha je že marsikje odnesel klerikalizem svojo zmago.

Danes v nedeljo vsi k Plankarju na Dolenjsko cesto na

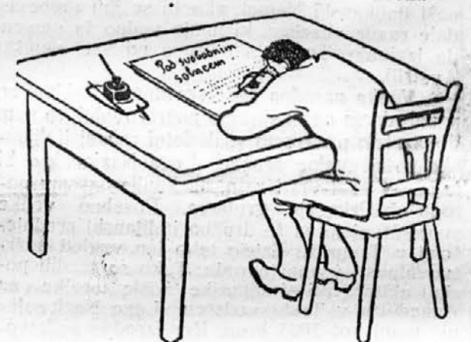
šentjakovski semenj!

Začetek ob pol 4. Vstopnina 30 vln. Otroci prosti.

„Zastopnik neznanih storilcev“.

(Klerikalna tragikomedijska v nekaj dejanjih).

Prvo dejanje, ali pisanje Pod svobodnim solncem.

Tik, tik, tik...

Urno je teklo pero pa papirju neznanemu dopisniku »Dolenjskih Novic«. Sedel je v svoji prijazni sobici in je pisal članek »Pod svobodnim solncem«. Pod tem naslovom je napisal pred par leti pisatelj Finžgar lepo zgodovinsko povest iz prvih časov slovanstva. Tudi neznan dopisnik se je hotel proslaviti — zato se je vsedel k mizi in je pisal... Vkljub svoji filološki znanosti je pozabil, da pravi neki latinski pregovor: Si duo faciunt idem — non est idem, kar se pravi po naše: ako dva delata isto — ni isto. Tako tudi neznan dopisnik ni napisal kaj dobrega ampak je napisal članek, v katerem je žalil g. Rozmana. Oni naslov »Pod svobodnim solncem« si je namreč dopisnik razlagal tako, da živimo za časa klerikalne vlade na Kranjskem »pod svobodnim solncem« in da se sme proti naprednjakom pi-

sati, kar se hoče. Tako je mislil neznan dopisnik, in je pisal, kar je hotel.

Drugo dejanje, ali pisanje »Dolenjskih Novic«.

Oho, oho... Tak glas je šel po Novem Mestu, ko so prinesle »Dolenjske Novice« članek izpod peresa neznanega dopisnika, klerikalne »Dolenjske Novice« so se namreč tudi čutile pod svobodnim solncem in so prinesle članek izpopolnjen po neznanem souredniku... Misliše so namreč, da se lahko piše proti naprednjakom, kar se hoče — sedaj, ko sije na Kranjskem klerikalno solnce svobode.

Toda meščani v novomeških gostilnah so zmaljevali z glavami in rekli: »Tako pa ne pojde.«

Celo pri Štemburju so bili tega mnenja, da so si upale »Dolenjske Novice« predaleč pod svobodno solnce... Tudi g. Rozman je bil tega mnenja, preč ital je dopis in je odšel na sodnijo, kjer je vložil tožbo proti neznanu dopisniku...

Tretje dejanje, ali slaba vest kliče na pomoč.

O jej, jej, jej...

Tako so tarnali v uredništvu »Dolenjskih Novic« gospod kanonik urednik in dva neznan dopisnika. Tiskovni zakon, da je v avstriji sicer precej svoboden — toda toliko vendar ne, kakor so mislili ljudje »pod svobodnim solncem«.

»Nekoliko preširoko smo zinili«, je rekel urednik, »treba se bo izmazati. Rozman toži.« Neznan dopisnik sta gledala obupno predse. »Jaz se ne dam zapreti zaradi vaju«, je rekel urednik, »vidva glejta.«

»Kaj nama svetujete?«

»Svetujem vama, da se obrneta na dr. Pegan v Ljubljani, on zagovarja vse klerikalce, ki zagraše kak zločin iz ljubezni do

svojega bližnjega. Rozman je vložil tožbo zaradi razžaljenja časti proti neznanim storilcem — in je dal vaju za priče. Sedaj morata ali po krivem priseci, ali pa se odreci pričevanju. Prvo bi bilo po naši morali dopuščeno — toda če pride resnica na dan — dobita najmanj šest mesecev ječe. Ako pa se odredeta pričevanju, pritrđita s tem, da sta prizadeta in sta — vjeta. Edino Pegan vaju more rešiti.«

Neznana dopisnika sta odšla domov in sta takoj pisala dr. Peganu, naj njima prihliti na pomoč.

Četrto dejanje, ali pomoč se bliža.

Pek, pek, pek, pek...

Tako je drdral kranjski deželni avtomobil po Dolenjski, Karlovski cesti proti Novemu Mestu. V njem je sedel dr. Pegan — pušil je smodko in je premišljal, kako velika karijera se mu še obeta v klerikalni stranki. Spominjal se je težkih dijaških let — prvih političnih začetkov — nenavadnih uspehov, ki si jih niti sam ni mogel prav razlagati — čudil se je samemu sebi, da je postal deželni odbornik in — v daljavi je videl svojo veliko bodočnost — »Proketo čudni časi so to«, je mislil, »človeku ni treba drugega, kakor da je klerikalce — saj to ni težka reč — in gre, kar samo naprej, kakor n. pr. deželni avtomobil.«

V tem trenutku se je avtomobil na ovinku nevarno nagnil — in to je vzbudilo dr. Pegan iz njegovih misli, da se je spomnil tudi na namen svojega potovanja. — Čudno je, ako gre človek zagovarjati »neznane storilce«, ki jih dobro pozna — in jih ne sme poznati.

Peto dejanje, ali neznanim storilcem na sledu.

Tek, tek, tek, tek...

Nalhalno je nekdo potrkal na vrata novomeškega sodnika...

Sodnik se je ozrl in je zagledal pri vratih majhno črno postavo.

LISTEK.

CONAN DOYLE:

Zgodbe napoleonskega huzarja

Pravkar sva hotela potrditi ta dogovor s tem, da si udariva v roke, ko začujeva zunaj pred gostilno tako glasno preklinjanje in takšen vrišč, da planeva na prosto z golo sabljo v roki, kajti naju prva misel je bila, da so nas napadli razbojniki.

Oh, kakšna slika se nama je pokazala v luči svetiljke! Kakih dvajset naših huzarjev in dragoncev se je bilo spopadlo, in pisano mrgolenje modrih in rdečih sukenj, čakov in čelad se je ruvalo in suvalo med seboj, kolikor je dalo komu srce. Planila sva mednje in vlekla tu za ovrtnik, tam za ostrogo, dokler jih nisva spravila narazen. Zdaj so stali razgreti in okrvavljeni in sorli kakor konji pri dirki. Toda še vedno so merili drug drugega s sovražnimi pogledi, in gotovo bi se bili zbili iznova, da ni bilo najinih golih sabelj. Ves ta čas je stal ubogi kapucin med vrati, sklepal roke in klical vse svetnike na pomoč.

Kakor se je izkazalo po mojem poizvedovanju, je bil ravno on edini, dasi nedolžni vzrok tega srditega prizora, ker je stopil k seržantu z opominjo, da je pravzaprav velika škoda, ker njegov škadron po svoji sposobnosti ne dosega francoskega. Pa kako naj bi bil vedel vrli mož, kakšna je sodba vojakova o takih rečeh! No, komaj so ušle njegovim ustom te besede, že je vrgel eden izmed dragoncev najbližnjega huzarja na tla, in kmalu se je razvilo splošno mikastenje. Po tej izkušnji nisva hotela več pustiti možta skupaj, nego bart je razpostavil

svoje ljudi pred krčmo, jaz pa sem poslal svoje za hišo. In tu se je jasno pokazala različnost obeh narodov: dočim so Angleži nemo in mirnih obrazov ubogali ukaz, so stiskali moji fantje pesti in godrnjali.

Najbolje se nama je zdelo zdaj, da čimpreje izvršiva določeni načrt, preden nama zastavi pot kaka nova ovira. Bart je odparal našitke s svojih rokavov in snel šarpo in ovrtnik, tako da ga ni bilo več razločiti od navadnega vojaka; nato je odjahal s svojimi ljudmi. Razložil jim je prej, kaj jim je storiti; in dasi niso vriskali in vihteli orožja kakor naši, vendar me je navdajal pogled na njih mirne, gladko obrtne obraze z zaupanjem. Seveda je bilo poskrbljeno tudi za to, da so nudili sliko ubeglih vojakov brez reda in discipline. Sunknje so imeli odpete, nožnice sabelj in čelade so bile blatne, konji slabo obrzdani. Dogovorjeno je bilo da zjutraj zarana ob šestih odpro samostanska glavna vrata in spuste moje huzarje noter. Moj seržant Papillette je sledil odhajajočim v primerni razdalji in se vrnil čez pol ure z vestjo, da so Angležem dovolili vstop po nekotiknem prerekanju in potem, ko so jih osvetlili s svetiljkami izza obzidja.

To se je bilo torej posrečilo. Oblačno nebo in drobna pršavica sta mi bila jako dobrodošla, kajti nudila sta nam nekoliko varstva pred odkritjem. Razposlal sem patrolje na vse strani, da nas varujejo morebitnega napada in zabranijo prebivalcem samostana, izvedeti o nas po kakem kmetu. Oudin in Papillette sta imela zamenjati drug drugega v službi, dočim so dobili ostali udobno prenočišče na velikem podu. Ko sem šel še enkrat okrog ter našel vse v redu, sem legel v posteljo, ki jo je bil krčmar pripravil zame, ter zaspal globoko spanje.

Més amis, gotovo ste že slišali imenovati

moje ime kot ideal vojaka, in to ne samo s strani prijateljev in naklonjencev v tem malem mestu, nego starih oficirjev, ki so delili z mano žalost in veselje vojnega življenja. Toda resnicoljubnost in skromnost mi narekujeta priznanje, da ne zaslužim tega naslova. Kajti med mano in med popolnostjo stoje vseeno še nekatere — četudi ne mnoge — slabosti, ki jih drugi v veliki cesarski armadi morda niso imeli. Ne bem govoril o hrabrosti; to prepuščam svojim vojnim tovarišem. Kadar smo sedeli ponoči ob taboriščem ognju, se je zgodilo prav pogosto, da je nastalo vprašanje, kdo je pač najhrabrejši v »grande armée«; nekateri so bili za Murata, drugi za Lasalla, tretji za Neyja. Če so vprašali mene, kaj menim, sem skomizgnil z ramami in se nasmehnil. Kaj sem hotel storiti drugega? Moj odgovor bi si bili tolmačili itak le kot precenjevanje samega sebe, dasi mora vsak najbolje vedeti, kaj tiči v niemi, in dasi govore dejstva sama zase. Da, ali hrabrost sama še ni dovolj za dobrega vojaka — on mora imeti predvsem tudi rahlo srpanje. In tega mi manjka; že kot dečka me je bilo težko zbuditi, in tisto noč mi je bila namenjena huda pokora za to slabost.

Bilo je okrog dveh ponoči, ko se vzdramim z občutkom, da me duši. Hotel sem zaklicati, a nisem mogel, hotel sem planiti pokencu, pa sem samo brcal kakor hromo kljuse. Nože, roke in kolena so mi bila povita z lermeni, usta pa sem imel čvrsto zavezana. Samo očem je bilo še dano prosto gibanje, in te so mi pokazale v luči portugalske leščerbe krčmarja in opata, stoječa ob znojju moje postelje!

Kakor sem čital na okornem, belem obrazu krčmarjevem zvečer zgolj omeljenost in grozo, tako razločno so zdaj razodevale nje-

gove poteze krutost in zverinsko divjaštvo; lahko rečem, da nisem videl svoje žive dni tako strašnega obličja. Tudi tega nisem prezrl, da so njegove krempplaste roke krčevito stiskale dolg, temen nož. Onaj pa je bil gladek in dostojanstven kakor prej. Toda odpel si je bil spredaj meniško haljo, in pod njo sem videl črno suknjo, kakršne so nosili angleški oficirji. Ravno se je sklonil čez mojo posteljo, ko se srečalo naju oči; in zdaj se je zasmel veselo sam pri sebi, dokler ni zaškripalo moje ležišče.

»Oprostite moje veselost, gospod polkovnik Gérard,« je izpregovoril naposed, »toda izraz vašega lica je bil v trenutku, ko ste spoznali položaj, tako smešen, da si nisem mogel pomagati. Nikakor ne dvomim, da ste izvrsten vojak, toda v bistroumnosti se vendar ne morete meriti z maršalom Millefleursom, kakor me blagovolijo imenovati vaši ljudje. Preteto malo brhnitosti ste mi morali pripisovati, in to pravzaprav ne govori ravno v prilog vašim duševnim zmožnostim. Da, rekel bi, da ne poznam človeka pod milim Bogom, ki bi bil manj usposobljen za tako misljo, kakor vi — izvemši nemara mojega prevročekravnega rojaka-dragonca.«

Lahko si mislite, kaj se je godilo v meni in kak jezik so govorili moji pogledi, ko sem moral poslušati nesramne žalitve, ki jih je kopicil na mojo glavo s takšno maslenogladko visokomernostjo. Odgovoriti nisem mogel ničesar, toda moj obraz jima je moral pričati o mojem gnevju, kajti falot, ki je igral krčmarja, je šepnil tovarišu nekaj na uho.

»Ne, ne, dragi Chenier, škoda bi bilo njegovega življenja.« je odgovoril ta in nadaljeval, obrnivši se k meni: »Vaša sreča je, gospod polkovnik, da imate tako zdravo spanje, kajti moj prijatelj je včasih malo oduren in bi

»Imam cast, dovoite, jaz sem dezemi obrnik dr. Pegan in prihajam k vam kot zastopnik neznanih storilcev. — Prosim oni akt...«

Sodnik se je ozrl.
»Ako ste zastopnik potem jih vendar poznate...«

»Poznam, seveda poznam, ampak danes sta še neznan.«

»Bono že mi poskrbeli, da bodeta znana«, je rekel sodnik.
Dr. Pegan se je priklonil in odšel. Vsedel se je v avtomobil in je zdrčal na kapiteljski hrib. Obiskal je kanonika Zlogarja in mu je potožil, da je zelo siten posej, biti zagovornik neznanih zločincev. »Boljše je, da se udaste in priznate, kdo se skriva pod onim »svobodnim solncem«. Ljudje itak vedo in zatajiti ne bodejte mogli. — Pa zdravi do svidenja.«

Dr. Pegan je skočil v avtomobil in je odzdrdal proti Ljubljani.

Kaj je potem sledilo, je znano... Neznana storilca sta prišla knalu z imeni »pod svobodno solnce«.

DOPISI.

Iz Šmarja. Ob času klerikalne vlade so prišli s pomočjo cerkvenih agitatorjev na županske stole moške, ki nimajo o občinskih stvareh nikakega pojma. Seveda so ravno taki ljudje za klerikalce najboljši, ker se potem vrši vse po volji farovža. V svoji slepoti pa pogosto oškodujejo občane, ki morajo plačevati za stvari, od katerih nimajo nikake koristi. O občinskih volitvah v Šmarji na Dolenjskem je »Dan« že pisal in obravnava pred sodiščem je tudi pokazala, kako se je volilo. Proti volitvam se je vložil rekurz, ki pa še ni rešen. Zato naš župan tem bolj skrbi, da porabi svoj čas, da primerno oškoduje tiste, ki mu niso po volji. Tako se je zgodil pri nas slučaj, ki se more zgoditi le tam, kjer vladajo taki župani, ki jim je javen blagor deveta briga in skrbe le zase. Dolžnost dežele bi bila, da naredi v tem oziru v občinah red in da bi spodila z županskih stolov nezmožne ljudi — ako pa klerikalni dež. odbor take s farovškim nasiljem izvoljene župane v njih naprednem in krivičnem postopanju podpira, bi bila dolžnost deželne vlade, da vmes poseže. Zakaj bi trpela cela občina zaradi ene osebe? Zakaj naj občani trpe krivico, ki se jim godi od takih nevednih ljudi? Tako je dal n. pr. naš župan izrebiti neki jarek, ki je zasebna last onih katerih senožeti leže ob travniku. Teh je 9, med njimi tudi župan. Dostoj se ti posestniki travnikov sami trebili jarek, ako se jim je zdelo potrebno, ker je bilo to v njih korist. Letos pa je dal župan izrebitve jarka na dražbo in je potem poslal račun posestnikom dveh vasij, ki nimajo tam nikake posesti. Tako je moralo 20 posestnikov plačati stroške, da se je izrebitel jarek županu v korist. Teh 20 posestnikov je plačalo 145 kron za delo, ki je zanj popolnoma brez koristi, ker jarek ni javna last. Breg, kjer se pere, si popravljajo vaščani — ako je treba — sami. Taka krivica se godi vaščanom pod takimi župani. Posestniki so se pritožili na okr. glavarstvo — župan pa je skical sejo, na kateri se je sklenilo, da morajo posestniki plačati. Dostoj niso naši predniki še nikdar plačevali za trebljenje tega jarka — le pod modrim novim županom so narastli za nas novi stroški — da moramo mi plačevati za druge. Okr. glavarstvo je na čuden način sklep obč. sveta potrdilo in nas prisililo, da smo plačali novi davek.

Ali ima obč. odbor pravico razsojati v stvarih, ki ne spadajo v njegovo področje? Ako bi bilo iz javne koristi potreba jarek izrebiti — zakaj ni županstvo naložilo to nalogo prizadetim g. posestnikom? Kdo je pooblaštil župana, da daje delo, ki ni občinska zadeva, brez vednosti prizadetih — na dražbo? Ali ni nikake pravice več na Kranjskem? Ni dovolj sleparij pri volitvah — treba je še potemo množiti sovraštvo med sosedi in škodovati občanom, ki jih itak nerodnosti zadnjih let v županstvu dovolj stanejo. Obrnili smo se na razne strani in povsod se nam je priznalo, da se nam je zgodila krivica, le tisti tega ne vidijo, katerih dolžnost bi bila, varovati posestnike pred škodo, ki jo delajo taki župani.

vam bil gotovo prerezal vrat, če bi se bili genili. S tem možem se nikarite skregati, kajti seržanta Chenierja, nekdanj pri cesarski infanteriji, se je bati, mnogo bolj kakor stotnika Alexisa Morgana.«

Chenier se je zarezal porogljivo in mi zagrozil z nožem, jaz pa sem se moral zadovoljiti s tem, da sem izrazil s pogledi zaničevanje do tako propalega človeka.

»Zanimalo vas bo izvedeti,« je povzel maršal v svojem priljudnem, blaglasnem tonu, »da smo nadzorovali obvede ekspediciji že od kraja; toda priznali boste sami, da smo ravnali v tem skrajno diskretno. Celo za vaš obisk v samostanu so bile priprave že izvršene — seveda, upali smo prenočiti čeli škadron. Kadar se vrata zapro za našimi ljubimi gosti, se zagledajo na prelestnem majhnem srednjeveškem dvorišču brez vsakega drugega izhoda, pod varstvom petsto dobrih pušk. In mi jim damo na izbiro, ali hočejo biti postreljeni, ali predati se. Trdno upam, da so bili vaši zavezniki tako pametni in so se odločili za drugo. Toda nemara se izvolite prepričati na lastne oči? Z veseljem vas pospremimo tja, in prepričani ste lahko, da vas pozdravi vaš prijatelj z enako dolgim obrazom, kakor je zdaj vaš!«

Iz hitrega razgovora, ki je sledil med patronoma, sem povzel, da se posvetujeta, kako bi se dale najbolje obiti moje patrolje.

»Tam okrog za skednjem smo — menim, najbolj varni,« pravi maršal naposled. »Ostani tačas tukaj, prijatelj Chenier; če bi jetnik uganjal komedije, več itak, kaj ti je storiti!«

(Dalje.)

Iz Celja. Piše se nam: Tu se bo vršila letošnja jesen velika slavnost v prid narodnemu skladu. Najbrž bo isti dan tudi glavni zbor narodne stranke.

»Obtožujemo. Iz Celja se nam piše: Mariborska klerikalna »Straža« z dne 24. t. m. prinaša pod zgornjim naslovom članek, v katerem izreka naravnost blazno smešne trditve Pravi, da klerikalci urijo široke ljudske plasti na boj. Na kakšen, ne pove. Iz smisla bi bilo razvidno, da za narodni boj. No, kdor pozna naše razmere, ve, da bi bila taka trditev nečuvna laž, zakaj na nobenem klerikalnem shodu se ne govori nič drugega ko o boju proti liberalcem, o narodnem boju ni nikdar govora. Zato ima »Straža« čisto prav, ko pravi, da mi »liberalci« to klerikalno delo uničujemo. Dalje trdi »Straža«, da se somišljeniki narodne stranke po deželi pri različnih volitvah vežejo z nemškutarji. Tako trditve si drznejo izreči ljudje, ki so pusili Brenčiča izvoliti proti Ploju s pomočjo Orniga in Štajercijancev? Dalje trdijo, da je med slovenskim naprednim učiteljstvom več narodnih odpadnikov, ko v katerikoli drugem stanu. Tako trditve izreka glasilo one duhovščine, ki mirno pripušča bratenje svojega nadpastirja s pujskim Ornigom, ki mirno v žep vitka nemške škofijske shematizme, one duhovščine, ki skoro brez izjeme z vsemi uradi dopisuje nemško, dasi je brez dvoma bolj neodvisno kot učiteljstvo? Če imamo na Spodnjem Štajerskem 10 odstotkov narodno zavedne duhovščine, je to mnogo, drugi so pa v narodnem oziru ali docela mlacni ali pa naravnost nasprotni našim narodnim težnjam. Le kadar se gre proti liberalcem, takrat oni »oživijo«. Najgorostnejša je seveda trditev, da se klerikalci borijo in bi-jejo težke boje za enakopravnost po naših uradih. Ali morda dr. Benkovič, ki na celjski pošti, na kolodvorih in v uradih okrajnih glavarstev skoro dosledno nemško govori? Ali morda dr. Korošec, ki dela isto? Ali morda naša duhovščina, ki — kakor smo že omenili — z uradi z malimi izjemami nemški dopisuje? Ali morda dr. Korošec, ki je izjavil, da mu je ljubši nemški sodnik ko slovensko — napredni? ki naprošen ni storil niti enega koraka glede imenovanja sodnega predstojnika v Ormožu? Ali naj še naštevamo? Ne, preveč gnusno je, se baviti s takimi narodnimi vzori, kakor so naši klerikalci. Konečno se moramo le še vprašati, kaj je klerikalce napotilo k tej filipiki proti »liberalni pseudointeligenci« v »Straži«? Odgovor je kratak: dejstvo, da smo v Celju, kjer je glasom »Stražinih« trditve narodna stranka na površju, Slovenci pri ljudskem štetju za 8 odstotkov napredovali, in da so Slovenci v Mariboru, kjer na političnem nebu vedrijo in oblačijo klerikalci, za 3 odstotke nazadovani, in da so nazadovani Slovenci tudi v glavnih klerikalnih političnih trdnjavah, v mariborskem in konjiškem okraju. Z očitanjem narodne mlacnosti slovenski inteligenci hočejo klerikalci oprati ta grdi madež na svojem »narodnem« delu. Ponesrečen poskus!

POLITIŠKA KRONIKA.

Konec češko-nemških spravniš pogajanj.

Službeno se razglša odgoditev češko-nemških spravniš pogajanj na jesen. Kaj pomenja ta odgoditev, se lahko razume že iz zgodovine te odredbe! Delaželjne stranke na Češkem so se bale te odgoditve, ker so dobro vedele nevarnost takega sklepa. Odpor čeških opozicionalcev, zlasti radikalcev je plašil vse delaželjne stranke, ker so bile prepričane, da hočejo ti izrabiti odgoditev pogajanj in začeti z agitacijo med prebivalstvom proti ti spravi, ki že sama po sebi ni bila posebno simpatična češki javnosti. Zato so hoteli zavlačevati delo v pogajanjih in delo komisije kar tako navidezno nadaljevati. Toda tudi v tem navideznem delu so se pojavile take težkote, da ni bilo mogoče več naprej, delo se je moralo ustaviti in službeno se razglša odgoditev na jesen. Ako bi se hotelo napraviti končni obracun o teh pogajanjih, ki trajajo že skoro dve leti, ako bi hoteli pokazati le en pozitiven rezultat, tedaj bi bil vsak v zadregi, ker doseglo se ni prav ničesar, kar bi mogel kdo zaznamovati le kot delen uspeh! In kako bo nadaljevanje tega pogajanja. Vprašanje nastane, ali je sploh mogoče misliti na to, da se bodo pogajanja v jeseni nadaljevala? Ali bo med strankami, ki si žele sporazuma sploh toliko razpoloženja še, da se bodo upale na delo in nadaljevanje to, kar jih muči že toliko časa, kar ni rodilo nikakega uspeha? Lahko se trdi že v naprej, da je z odgoditvijo zapečatena za enkrat tudi usoda češko-nemške sprave!

Situacija v Turčiji. Nedvomno je, da je danes gospodar položaja v Turčiji vojaška liga, ki vodi vse odredbe. Albanska misija je ocpotovala že na svoje mesto, toda vodja te misije Šerif-Akif je še vedno v Carigradu, ker so iz Albanije dospela poročila, da odklanjajo Albanci vsaka pogajanja z misijo, dokler ne vzsledi razpust sedanje zbornice. Isto zahtevo stavi tudi vojaška liga na vlado, ki že išče kak primeren vzrok, da zadovolji tem zahtevam. Ako razpusti vlada zbornico brez vsakega gotovega vzroka, tedaj bo imela gotovo računati z najodločnejšim mladoturškim odporom, ki je še vedno močan. Zato hoče vlada parlament naravnost izzvati k neprisliljenemu koraku kake nezaupnice, nakar bo imela dovoljnega vzroka, da razpusti parlament. Začetkom prihodnjega tedna najbrž že v ponedeljek se odloči usoda parlamenta. Gotovo pa je že danes, da bo razpust ali pa nadaljni obstanek parlamenta enako neugodno uplival na notranji položaj v Turčiji, kjer se tudi novi vladi ni posrečilo urediti razmere tako, da bi se moglo govoriti o notranjem miru.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“!

DNEVNI PREGLED.

Italijani in njih vseučiliško vprašanje. Zadnje dni zopet zelo straši po časopisih in vzne-mirja razne duhove italijanski vseučiliško vprašanje. Povod temu razburjenju je bila notica nekega italijanskega klerikalnega časopisa, da se namerava že to jesen otvoriti italijanska pravna fakulteta na trgovski šoli »Revoltella« v Trstu in sicer naredbenim potom. V jugoslovanskih političnih in narodnih krogih je ta vest popolnoma razumljivo vzbudila veliko vznemirjenje. Jugoslovani principialno nikakor ne sprotujejo opravičeni italijanski zahtevi po visoki šoli, odločno pa se seveda morajo protiviti vsakemu poskusu, da bi se italijanska pravna fakulteta utanovala kar za njih hrbtom. Koliko je resnice na tej vesti, da se ustanovi pravna italijanska fakulteta na trgovski šoli v Trstu ne vemo; Italijani s tako rešitvijo tega tako važnega vprašanja sami niso zadovoljni. Toda naj bo že tako ali drugače, eno je gotovo, Italijani pripravljajo zopet energične korake v doseg svojih opravičene zahteve in opozarjajo vlado na to že naprej. Italijani so v svojem boju za italijansko vseučiliško vprašanje že doživeli mnogo razočaranj posebno od strani onih, za katere so šli vedno čez drn in strn v boju proti Jugoslovonom. Spametoviti se še sedaj niso, kljub temu, da je njih zahteva, ki je stala poprej že čisto v ospredju, stopila sedaj v zbornico čisto v ozadje. Ugodna rešitev italijanskega vseučiliškega vprašanja je po mnenju vseh treznih elementov mogoča le v sporazumu z Jugoslovani in sicer le legislativnim potom. Do tega prepričanja bodo morali počasi priti tudi Italijani.

Češka telovadba na Dunaju prepovedana.

Danes bi se imela v 20. dunajskem okraju povodom sokolskega zleta vršiti javna telovadba vseh čeških dunajskih in nižjeavstrijskih sokolskih društev. Kakor navadno, tako je tudi sedaj cesarsko namestništvo v zadnjem trenutku prepovedalo javni nastop Sokolov in to zgolj radi tega, ker se je baje bati izgredov, kakor je izjavil dunajski magistrat, ki ni hotel prevzeti nobene garancije za vzdrževanje miru. V zadnjem času si hočejo falirani krščanski socialci pridobiti zaupanje Dunajčanov sploh edino še na ta način, da napejajo vse sile, da vzdrže strogo nemški značaj Dunaja. Zato upri-zarjajo danzadnem nove gonje proti Slovanom, v prvi vrsti pa proti Čehom, ki so bili za Luegerjeve dobe najbolj zanesljiva opora krščanskim socialcem. Če bo imela ta gonja kak uspeh, je seveda veliko vprašanje. Kaj bi neki rekli naši ljubljanski Nemci, ako bi se jim prepovedale razne veselice, ki imajo vedno ta namen, da izživajo. To bi bilo hrupa po vsej nemški Avstriji.

Velika narodna požrtvovalnost. Italijani so v narodnem oziru skrajno požrtvovalni, to nam dokazujejo predvsem vsakoletni računi italijanske potujočevalne družbe »Legge Nazionale«, ki je bila v prvi vrsti zato, da koplje našemu narodu ob Primorju grobove. Posebno velike svote žrtvujejo za to družbo italijanski srednješolci v Trstu, ki dajejo tako lep vzgled požrtvovalnosti vsemu narodu. Tako so te dni poslali abiturijenti italijanske višje realke na Aquedottu v Trstu vodstvu »Legge Nazionale« nič manj kot 1035 kron. Res izredna požrtvovalnost. In mi?

Duhovnik — denuncijant — obsojen. Dekan Schmidt v Divišovu je iz politične maščevalnosti naznanil na okrajno glavarstvo okrajnega zdravnik dr. Kaifko, češ da ne izpolnjuje svojih dolžnosti, ampak da se samo zabava in volitko uganja, da previsoko računa in da je odšel na agrarni ples itd. Okrajno glavarstvo je zdravnik zaslialo in zahtevalo, da se opraviči. Dr. Kaifka pa je vložil tožbo proti dekanu zaradi razžaljanja časti po § 487 in 488. Dekan ni mogel svojih trditve dokazati in je bil obsojen na 10 dnej ječe poostrene z enim postom eventualno na denarno kazen 100 kron oziroma skupno s stroški 175 kron 15 vin. Dekan se je proti tej razsodbi pritožil na okrajno sodišče v Taboru. Pred sodiščem je bilo 39 prič. Zagovornik dr. Kaifka je dokazal, da se je dekan vmešaval v stvari, ki ga nič ne brigajo, da je sam hodil okoli ljudi in jih hujskal proti zdravniku, enako je učil ljudi, kako naj govore, ako jih bo okrajno glavarstvo kaj vprašalo. To vse se je godilo po volitvah in sicer zato, ker je bil dr. Kaifka po prepričanju agrarec, dekan pa klerikalce. Ker je v tem okraju zmagal agrarec proti klerikalcu, se je dekan hotel maščevati nad zdravnikom in ga je denunciral. Ljudje so pred sodiščem izpovedali, da so z zdravnikom popolnoma zadovoljni in da ni bilo nikakega vzroka za pritožbo — s čemer se je dokazalo, da je dekan naznanil zdravnik iz maščevalnosti in da je lagal in žalil njegovo stanovsko čast. Dekan se je izgovarjal, da je naznanil na glavarstvo samo to, kar je slišal od drugih, toda to bi bil dober izgovor za vse denuncijante, ki bi se potem lahko izmazali. Zato je okrajno sodišče dekanovo pritožbo zavrnilo in je potrdilo razsodbo prvega sodišča, po kateri se je dekan obsodi na 10 dnej ječe in nadaljne stroške 55 K 90 vin, in sicer zato, ker dekan ni imel niti pravice niti dolžnosti pritoževati se na okrajno glavarstvo proti zdravniku in drugič, ker ni mogel za svoje trditve prinesli dokaz resnice. — Ta razsodba je za nas zelo poučna in kaže na eni strani, kaj si vse klerikalci dovoljujejo, drugič pa kaže, kaj zasluži tak duhovnik — denuncijant.

Razpisane učiteljske službe. 1. Na enorazredni ljudski šoli na Vel. Poljanah je razpisana služba učitelja-voditelja. Pravilno opremljene prošnje je vlagati do 10. avgusta 1912. Okraj Kočevje. — 2. Na dvorazredni ljudski šoli v Banjaloki služba učitelja. Rok do 10. avgusta 1912. Okraj Kočevje. — 3. Na enorazredni ljudski šoli v Osilnici služba učitelja-voditelja. Rok do 10. avgusta 1912. Okraj Kočevje. — 4. Na enorazrednici v Zdihovem služba učitelja-voditelja. Rok do 20. avgusta

1912. Okraj Kočevje. — 5. Na trirazrednici v St. Vidu pri Vipavi eno učno mesto. Rok do 9. avgusta 1912. Okraj Postojna. — 6. Na dvorazrednici v Nadanjem selu učno mesto za žensko učno moč. Rok do 4. avgusta 1912. Okraj Postojna. — 7. Na enorazrednici v Gor-njem jezeru služba učitelja-voditelja. Rok do 8. avgusta 1912. Za ekskurendni pouk na Oto-ku 550 K. Okraj Logatec. — 8. Nadučiteljska služba v Mokronogu. Rok do 4. avgusta 1912. Okraj Krško.

Obsojen nadučitelj vajencev. Vajenec je navadno največja reva, ki si mora pustiti vse dopasti, posebno mnogo morajo vajenci trpeti pred raznimi pomočniki, ki stresajo nad njimi svojo sitnost. V neki ljubljanski trgovini je poslovođa Z., ki je že večkrat pretepal vajence skrajno surovo. V tej trgovini je 12 vajencev, ki delajo od 7—1, od 2—8 in pogosto tudi ponoči. Poleg tega so deležni batinj, kakor sužnji. Pred mesecem je poslovođa Z. enega tako pretepal, da je obležal. Vajenec se je pritožil na magistratu in sodišče je večeraj obsodilo Z. na 10 K kazni. Treba bi bilo vajence zavarovati pred takimi surovimi ljudmi.

Rezultate VI. jugoslovanske umetniške razstave je smatrali kot skrajno ugodne, vstopnic se je prodalo okoli 25 tisoč, čisti dobiček znaša okoli 15 tisoč dinarjev. Slik se je prodalo izredno veliko in to skoro za 150 tisoč dinarjev. Največ je seveda žrtvovala vlada, ki je nakupila za 43.000 dinarjev, narodna skupština za 10.000, mestna občina za 15.000, naučno ministrstvo za enako svoto, oficirski kazino za 10.000, drugo pa so nakupili zasebniki. Financijelni uspeh razstave je torej kolikor mogoče najugodnejši.

Vatikan ni v nevarnosti. Italijanski listi poročajo, da je Vatikan pri likvidaciji pred kratkim falirane florentinske »Banca per il clero« izgubil 1 in pol milijona lir. Čeprav je to dejstvo zelo žalostno, vendar ni nobene nevarnosti za Vatikan, ker ima še vedno dovolj kapitala za nabavo 10. — 20.000 cerkvenih darilnikov, s katerimi se bo nastala škoda hitro zopet popravila. Tudi papežu se ne bo go-dilo radi izgube 1 in pol milijona nič slabše ter bo mogel živeti še dalje kot najbogatejši evropski vladar.

Iz Ptuj. Poroča se nam: Pravkar je prišlo poročilo, da je graška namestnja dala društvu »Petovica« v Ptuj (predsednik mu je Or-nig) pravico za izrabljanje vodnih sil Drave od Ptuja do Ormoža za dobo 90 let. Društvo namerava postaviti tam 2 velikanski električni centrali, največji, kar jih je doslej v Avstriji, ki bosta oddajali po celem Štajerskem elek-triko in celo po Nižjem Avstrijskem. Za eno centralo se je baje prijavilo dovolj porabnikov. Delo bo stalo nad 20 milijonov kron.

Sokoli in čuki. Iz Celja se nam piše: Mariborski duhovniški list »Slov. Gosp.« — pisan sicer neumno kot noč! — priobčuje v zadnji številki članek »K našim Orlom«, kjer med drugim trdi, da so Čuki že nadkrilili Sokolstvo glede kakovosti in glede števila. Tako so to-lajžijo ti revčki, ki hočejo 11. avgusta kazati svojo revščino v St. Jurju ob juž. želez., kamor vabijo (dobesedno po »Slov. Gosp.«) vse »svobodnemislečce« Slovence. (Morda pa pridejo čuki tja celo že z znaki Svobodne misli?) Vso duševno revščino tega člankarja pa dokumentira stavek: »Našega orla je rodila tudi zavest, da se v liberalnih telovadnih organizacijah prezira in zapostavlja kmečki in delavski stan.« Ali naj še s takimi norei polemiziramo?

Drobiz iz Štajerske. Za tretje po-rotno zasedanje v Celju so poklicani: kot predsednik dvorni svetnik dr. Bouvier, predsednik okrožnega sodišča, kot njegovi namestniki pa višji deželnosodni svetniki Garzarolli, Roschanz in Wenediktter. — Iz Mari-bora. Mesar Vinc. Pirsch je dal pomočniku Francu Zorko 240 K z naročilom, naj gre plačat nekemu kmetu v Svičini kravo in jo pri-pelje. Zorko pa je šel v Pobrežje, je denar za-kartal in neznan kam izginil. — Na gra-škem vseučilišču je bilo, kakor je raz-vidno iz ravnakov tiskanega poročila, v letnem tečaju 1912 1881 slušateljev, med temi 102 ženski. Pravno fakultete je obiskovalo 968, medicinsko 452, modroslovsko 381 in bogo-slovsko 80 slušateljev. — V Peklu pri Poljčanah so pri občinskih volitvah zmagali tokrat v vseh treh razredih nemškutarji. Dobili so torej tudi tretji razred. Kje so neki bili ob tej priliki gje. poslanci Novak, Pišek in drugi »katoliško-narodni« bojevnik, ki imajo v teh krajih neomejeno vlado med slovenskim ljudstvom? »Straža« govori! — Zaradi kride sta bila obtožena Albin in Antonija Vedenik, ki sta imela trgovino v Lokah pri Trbovljah. Prezadolžene znaša 21.000 K. Mož je bil obsojen na 5 tednov, žena na 14 dni strogega zapor. — Orfeum v Gradcu. Kakor znano, je prišel ravnatelj graškega Orfeia Titel v konkurz. Čuje se, da bo glavna upnica (prva graška akcijska pivovarna) v jeseni obrat v Orfeju nadaljevala. — Iz Slove-nije grada. Mizar Fr. Kral iz Tržiča na Kranjskem je kupil hišo brivca Al. Zeilerja. Napravil bo veliko zalogo pohištva. — Bivši gostilničar Mat. Marth je kupil hišo Vinc. Januška; napravil bo tam branjarjo. Hšo Gvi-dona Tschubala je kupil vinski trgovec Janez Cafuta iz Leskoveca na dravskem polju. — Brez nadzorstva so bili dne 18. t. m. otroci zakonskih Vrečer v St. Lovrencu pri Prozinu. Stariša sta na polju delala. Med tem sta se spravila šestletni Joško in triletni Fran-cek k mlatinem stroju in ga začela vrteči. Francek je prišel s prsti v stroj, ki mu je tri zmeckal in skoro odtrgal. — Pri Sv. Roku ob Sotli je pri stavbi novega šolskega pos-loplja padel z odra zidar Jože Gajšek; strl si je nogo ter dobil poškodbe na vratu. — V Hrastju-Moti pri Radinčih je v nedeljo zvečer zgorelo domovanje posestnika Ploja. Prebivalci hiše so komaj rešili golo življenje. Škoda je velika. Menda je nekdo zažgal. Isto-časno je gorelo tudi v Berkovcih in na dveh krajih pri Malinedelji. — Zanimivo. Kakor

posnamemo iz mariborskih listov, vabi klerikalno društvo »Gospodar« v Petrovčah pri Zalcu na zborovanje, ki ga priredi 28. t. m. To zborovanje bo, kakor pravi »Slov. Gospodar«, važno posebno za deklishe zveze Savinjskega okrožja, in udeležile se ga bodo delavke tobačne tovarne iz Ljubljane. Razpravljale se bodo brez dvoma posebne vrste »gospodarske zadeve.«

Umrla je nagle smrti v Šiški g. A. Lombar, mati marljivega člana pevskega zbora in odbornika »Ljubljanskega Zvona« gosp. Alojzija Lombarja, pogreb je danes ob 4. uri popoldne iz mrtnišnice pri Sv. Krištofu. Pevci »Ljub. Zvona« naj se udeležijo pogreba polnoštevilno.

Stara resnica, vsakemu že dobro znana, je, da je samo tista kava dobra, kateri je pridelana Kolinska kavna primes. Ta kavna primes, ki jo izdeluje naša domača Kolinska tovarna v Ljubljani, je nedosežna glede kakovosti in izdatnosti. To je za Kolinsko kavno primes dovolj dobro priporočilo. Pa je poleg tega priporočila še to, da je pristen domač izdelek, in s tem je rečeno toliko, kakor da je dolžnost vsake slovenske gospodinjice, da kupuje Kolinsko kavno primes, kajti dolžnost vsakega zavednega Slovenca je podpirati domačo industrijo.

Tožba med dvema dež. odboroma. Nižjeavstrijski dež. odbor je sklenil, da bo vložil tožbo proti dež. odboru češkemu za 600.000 kron, ki jih mora plačati dež. odbor za one ljudi iz čeških dežel, ki so bili oskrbovani v raznih nižjeavstrijskih zavodih.

Velika nesreča v drčah. 3 mrtvi, eden težko ranjen. Za Koširami so kopali pesek štirje delavci. Celo podjetje sta imela v rokah oče Kralik in njegov sin, ki sta pred 15 leti vzela v najem od kneza Schwarzenberga to mesto s pravico, da smeta prodajati pesek. S svojim delom sta oče in sin preživela celo družino, ki šteje 6 glav. Ker sama ništa mogla zmagovati dela, sta imela na dnini par delavce. Dne 24. t. m. je prišel k delavcem 20letni voznik Novy, ki je odvažal pesek. Zapeljal je voz naravnost pod 16 m visoko steno in je začel nakladati. Naenkrat pa se je cela ogromna plast utrgala in je pokopala pod seboj voz, konje in ljudi. Vse se je zgodilo tako hitro, da ni mogel nihče pobegniti. V bližini so slišali ljudje ropot in so prihiteli gledat. Sli so takoj na delo, toda bili so brez moči proti velikemu kupu, poklicali so na pomoč novih ljudi in po dolgem kopanju so prišli do ponesrečenih. Najprej so izkopali enega delavca, ki je bil še živ. Ta edini je bil rešen, ker je stal bolj pri kraju in ga je podsilil le droben pesek. Oba Kralika oče in sin sta bila mrtva enako voznik Novy. Bili so popolnoma zmečkani. Prepeljali so jih v mrtnišnico. Nesreča se je zgodila vsled velikega deževja, ker so se plasti razmočile in je potem teža potegnila pesek v nižino. Nesreča je vzbudila v okolici mnogo sožalja z nesrečno družino.

Od strele ubiti. V Radsbergu pri Toblachu na Tirolskem je strela udarila v neko drevo, kjer je iskal neki kmet s svojo ženo in hlapcem zavetišče. Vsi trije so bili ubiti, dekla nevarno obžgana. — V Taboru na Češkem je strela ubila tri deklice, ki so pribežale pred nevihto pod neko veliko in košato lipo. — V Sarajevu je zadela strela nekega postelnikovega sina, ko se je oče dotaknil trupla ubitega sina, se je zgrudil sam na tla, a je ostal nepoškodovan.

Vremenske katastrofe. Po državah Pensylvanije, Ohio in Virginija je divjala te dni ploha, ki je povzročila velikansko škodo. Lilo je kakor iz škafa. Iz vseh strani prihajajo poročila, da je uničenih nebroj hiš, mostov in vse telefonske naprave. Zetev je popolnoma uničen. Tudi mnogo ljudi je zgubilo svoje življenje. Na tisoče prebivalcev je brez prenočišča.

Proti dražanju cen od strani kmetov. Povodom tedenskega semnja v Lvovu v Galiciji je prišlo v petek do velikih izgrediv proti kmetom, ki so svoje produkte prodajali po skrajno dragih cenah. Ljudstvo je kmetom polilo njih blago s petrolejem in nato zažgalo. Konečno je občinstvo kmete napadlo še s kamenji, tako da so morali na licu mesta pustiti svoje blago, konje in vozove in pobegniti. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Policija je bila veliko prešlaba, da bi napravila red. Zato so morali poklicati na pomoč večji oddelek orožnikov, ki so z nasajenimi bajonetami razgnali množico in jo razkropili.

Ruski konzul in poljska slavnost. Na razstavnem trgu v Lvovu so nameravali Poljaki prirediti danes veliko slavnost v spomin padlim Poljakom, ki so padli l. 1863, v boju proti Rusom. Ruski konzul je prijavil proti tej slavnosti na vladi svoj protest z motivacijo, da vidi v tej slavnosti izzivanje Rusije.

Ponesrečene priprave za beg ubijalca Tomana. Znani morilec Toman, ki je bil obsojen na smrt na vislicah, je dobil v ječi dobrega prijatelja Zatonkala, ki je poskušal s ponarejenimi ključki Tomanu pomagati, da se reši iz ječe. Te dni se je v Og. Gradišču vršila razprava proti Zatonkalu in Tomanu. Našlo se je več pisem, ki so dokazovala, da se je pripravil na beg. Zatonkal je bil obsojen na 3 leta ječe. K obravnavi so prišli Tomanovi sorodniki, ki so porabili to priliko, da so z njim govorili.

Kaj se človeku lahko pripeti na sprehodu? Poštni uradnik Kruta je šel s svojim sinom na sprehod. Mimo je pripeljal težek voz hlapec Jožef Dotky. Ker so se konji ustavili, je hlapec neusmiljeno tolkel po konjih. Poštni uradnik mu je rekel, naj ne trpinči živali. Hlapec se je nato tako razjezil, da je začel pretiti z bičem uradnika in njegovemu sinčku. Kruta je potegnil samokres in je zakričal: »Ako udariš, ustrelim«. Hlapec je res udaril in samokres se je sprožil. Hlapec je bil zadet v prsa in se je na mestu zgrudil. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je v nekaj urah umrl. Uradnika so prijeli in so vpeljali natančno preiskavo. Vse kaže, da se je zgodil le nesrečen slučaj.

Kolera na Ogrskem. V Minceutu na Ogrskem je več delavcev obolelo na zelo sunjli-

vih znakih. Preiskava je dognala znake kolere. Včeraj je umrla za kolero neka kmetica. Zdravstveno okrožje je odredilo obširne zdravstvene odredbe.

Huda toča v Bosni. V Bosni je te dni toča na več krajih napravila veliko škodo. V okraju Tesanj znaša škoda 16.000 K, v sosednjem okraju 15.000 K.

Koncert »Slovenske Filharmonije« se vrši danes v hotelu »Južni kolodvor«. (A. Steltzer). Kolodvorska ulica št. 43. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K.

DRUŠTVA.

Društvo »Mladika«. S prihajajočim šolskim letom prevzame predstojništvo v društvenem internatu gca. Marija Wesnerjeva, ki je priznana pedagoginja in odlična vzgojiteljica. Občinski svet ljubljanski ji je v ta namen kot učiteljici na liceju za bodočo šolsko leto dovolil delni dopust, da se svoji nalogi lažje tem intenzivneje posveti. Pod njenim vodstvom se bo internat brez dvoma še znatno dvignil. Naj vpoštevajo to tudi slovenski starši ter dajo svoje hčere v pouk in vzgojo v slovenski dekliški internat »Mladika«.

Sokolski telovadni odsek »Moste pri Ljubljani«. Dne 4. avgusta priredi na Selu pri Mišketu telovadni odsek Sokola I. prvo javno telovadbo združeno z veliko ljudsko veselico. Prvič bode mlado društvo pokazalo svoje delo na narodnem polju. Saj ravno v Mostah je Sokol najbolj zatiran in boriti se mora proti črnim oblakom, ki se dan za dnem zbirajo nad njegovo glavo. Zato prijatelji sokolstva Vas že danes vabimo, da vsaj nekoliko gmočno podprete mlado društvo. Pri telovadbi nastopi tudi Sokol I. s svojim naraščanjem, ter Štepanjški Sokol. V nedeljo 4. avgusta toraj na svidenje na prvi sokolski prireditvi v Mostah! Na zdar!

Odbor Narod. s. l. društva »Bratstvo« opozarja še enkrat na odborovo sejo, ki se vrši danes točno ob 9. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Radi izvanredne važnosti pozivljamo odbornike, da se je udeleže točno in zanesljivo. — Predsednik.

Pripravljeni odbor narodno - socialne mladinske organizacije sklicuje za danes, v nedeljo dne 25. julija važen sestanek v prostorih kons. društva »Jadrani« pri Sv. Jakobu. Dnevni red: »Narodno-socialna mladinska organizacija.« Bratje, pridite v častnem številu!

S. F. K. Ilirija naznanja, da začne v ponedeljek ob polu 7. uri zvečer na travniku pod Tivoli z novim trainingom, na katerega vabi vse svoje člane. Vabi pa ob tej priliki tudi vse one, ki se zanimajo za nogometni šport, da se priglase kot člani. Nogometni šport je zdrav in nudi mnogo zabave. Ilirija začne s svojim trainingom popolnoma iz nova, tako, da lahko začno igrati tudi oni, ki doslej še niso igrali. Od ponedeljka naprej se bo trainiralo redno vsak dan.

Prost. gasilno društvo v Spodnji Šiški priredi danes v nedeljo, dne 28. t. m. v gostilni »Pri kamniti mizi« vrtno veselico s sodelovanjem tamburaškega društva »Spodnja Šiška« in pevskega odseka gasilnega društva. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstop prost.

Kamniški salonski orkester (odsek narodne čitalnice) priredi koncert na čast vsem Anicam danes v nedeljo, dne 28. julija 1912 v kamniški kopalniški restavraciji. Iz prijaznosti sodeluje gospodična Renée Volani. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 1 K; otroci prosti.

Skrivnostni konec zakonskega romana.

Na Opčini (Pluska) mali vasi okolica Trebnje, je te dni mlada zakonska žena končala svoje življenje na doslej še nepojasnen, vsekakor pa žalosten način. Prve slike so vedele povedati, da se je žena obesila, a novejši glas pa sodi, da je imel pri tej smrti kdo drug svoje prste vmes. Naš poročevalec, ki se je v tem času slučajno v tem okraju mudil, izve o tem slučaju sledeče:

Zakonska Longer nista imela srečno zakonsko življenje. On je bil že oženjen v Ameriki, pa je s svojo ženo tako surovo postopal, da je na porodu umrla. Potem se je drugič ženil. Vzel je lepo mlado dekle iz žužemberškega okraja, ki je prinesla lepo doto k hiši. Iz zakona se je porodil en otrok. Mož je tudi z njo surovo postopal. Tudi je pričel znanje s svojo služkinjo. Vse to je nesrečno ženo dovedlo do sklepa, da se je pustila sodniško ločiti in je šla domov k svojim starišem.

Prigovarjali pa so jo doma, naj se zopet vrne nazaj. V tem času pa bi bilo moralo biti prodano tudi možovo posestvo, ker bi moral ženi izplačati 6000 K in otroka preskrbovati. To je tudi njega napolnilo, da je šel sam po ženo.

Ali staro peklo se je pričelo znova. Služkinja ni mogla videti žene — gospodinjice. Še manj pa je zakonska žena mogla prenašati trpinčenje in zapostavljanje od strani moža.

Kakor pripoveduje mož, je v ponedeljek zvečer žena silila, naj gresta zgodaj k počitku češ, da bo treba drugo jutro zgodaj na delo. Ona pa, da mora iti v mlin. Domači so drugo jutro, ko žene ni bilo nikjer, res mislili, da je šla v mlin. Ko je pa le ni bilo in ker so dobili žito pripravljeno za mlin še doma, so jo začeli iskati. Toletna Marija Ruter (hči iz prvega zakona) jo je našla v kleti — **obeseno**.

Mož je takoj nato priskočil v klet in jo odrezal, ker je mislil, da jo bo še rešil. Pa ona je bila že rešena vsega zemškega gorja.

Mož in služkinja sta jo dvignila in sama prenesla iz kleti v hišo. Mož jo je sam spravil in stlačil v krsto. Ženo so dobili le za silo obledeno. Razne okolnosti, o katerih je težko še govoriti, kažejo na to, da je reva umrla nasilne smrti od druge roke. Žena: Neža Longer, stara še le 26 let je ob času smrti noseča. Prijelji so jo v mrtnišnico v Dobriče, kjer čaka sodne obdukcije.

Gospodarska vojna Nemčije.

»Med našimi časnikarskimi pojavi ne manjka svarilnih glasov, kateri opozarjajo naše občinstvo na silno preplavljenje dežele po nemških (iz rajal!) trgovcih in kupcih! Da bi ti glasovi le nas vspodbodili na obrambo, da bi nam vsem odprli oči na grozečo nam nevarnost! — Nameravam tukaj pokazati velikost nemške podjetnosti in njeno skozinskozi rastočo silo! V preteklih zadnjih 40 let se je Nemčija izpremenila iz poljedelske, v trgovsko-obrtno državo ter preplavila s svojimi izdelki skoraj cel svet. Pred našimi očmi se izvršuje sistematično, a mirno zavajevanje zemeljske oble od strani Nemcev, katero je po veliki nemški kulturi tem nevarnejše. Ko je za časa nemško-francoske vojne pred 40. leti prvačila na vsem svetu Anglija s svojo trgovino, ne bi nihče verjel, da bi oni Nemci, o katerih trgovskih izdelkih se je tačas govorilo, da so »schlecht und billig« — zavzeli v teku ne celega polstoletja prvo mesto na vsakem trgovskem polju!

Tako so imeli n. pr. Nemci v 1870. letu komaj 20.000 km železnic, a v letu 1905. so jih šteli že nad 51.600 km ter na ta način prekosili Rusijo in Francosko. Poldrugo milijardo mark so investirali za vodne kanale in ladjeplovstvo po rekah, kar je izredno pospešilo nemško trgovino na evropskih trgovskih ter je dal možnost, razviti se tudi v prekmorskih deželah. Država, poprej kontinentalna, si je zgradila trgovsko brodogve, katero zavzema za Angleško drugo mesto na vsem svetu! Nemci so že začeli prekašati svoje učitelje — Angleže. Tako n. pr. prvačila nemška »Hamburg-America« in »Norddeutscher Lloyd« nad angleško »Cunard Linie«. Bije se boj za prvenstvo na oceanih med Anglijo, Zedinjenimi državami in Nemčijo! — Nemci obvladujejo že precejšen severni del Italije: v hotelih, kavarnah, potovalnih pisarnah, v podrobnih prodajalnah itd. — povsod gospodarijo Nemci; v Belgradu in pa v Sofiji je sploh nemščina poslovni jezik pri službencih in trgovcih. — Našo državo, Avstro-Ogrsko, hoče imeti Nemčija za »trgovski adnex«; od nas dobiva meso, žito in moko, razne kože in mnogo surovin; prodaja nam pa premog, stroje in volnenih izdelkov. V Italiji izvršujejo nemški podjetniki državna dela, kakor so: tunel simplonski, osuševanje pontinskega močvirja itd. Na Švico se je pomnožil nemški izvoz v desetih letih za 40%. — Tudi Belgijo in Nizozemsko so že deloma poplavili Nemci s svojo trgovino! Brezobzirni boj na trgovskem poprišu med Anglijo in Nemčijo se bo končal v doglednem času na korist Nemcev. Pred desetimi leti je še prodala Anglija od svojih izdelkov za 912 milijonov mark nemškim državam, njen izvoz iz Nemčije pa je znašal 840 milijonov mark! V zadnjih letih pa je izvoz angleški enak uvozu iz Nemčije. To se pravi: Nemčija je že pregnala iz mnogih tujih držav angleški monopol. Tako se je zgodilo na Španskem, v Turčiji, kjer je v letih 1890. do 1905. nemški uvoz zrasel od 3 na 49 milijonov mark! Na Rumunskem pa je vsaka tretja tovarna nemška last!

Kaj pa Rusija? — Že v 18. veku so smatrali Nemci velikansko rusko carstvo za svoje kolonizacijsko polje; in res so se nemške kolonije prikazale ob Baltiškem in Črnem morju — in daleč tam doli na jugu ob mogočni Volgi. V vsakem administracijskem poprišču najdeš Nemca: uradnika, generala, bankirja, trgovca, inženirja, stavbnika in podjetnika sploh! — Posebno se nemško mojstrstvo kaže nad rusko nerutino na Daljni, vzhodu! Vedno bolj se širi nemški vpliv v Aziji. Leta 1897. so si prisvojili Kiao-Čan, potem Šantung. Izvoz Nemcev na Japonsko je znašal leta 1895. čez 12 milijonov jenov, izvoz Japoncev komaj 3 in ena tretjina milijona jenov. Da so Nemci mogočni v Carigradu, to je že znana stvar, a Malo Azijo si bodo popolnoma osvojili po Bagdadski železnici, po kateri pridejo počasi, a sigurno za hrbet angleški Indiji! Ker Nemci ne morejo delati konkurence Zedinjenim državam na trgovskem polju, vrgli so se z vso svojo energijo in brezprimerno podjetnostjo na Južno Ameriko, in še posebe na Brazilijo, kjer nastopajo že kot poveljniki in ošabni gospodarji! — Tako je rekel pred dvema letoma generalni nemški konzul v Rio de Janeiro, »da Nemčija ne bo pripustila, da bi kdorkoli Nemcem delal konkurenco na kolonizacijskem polju v Braziliji in znan ekonomist v Berlinu, Schmoller, je očitno priznal, da bi bilo v interesu velike Nemčije, ako bi se v Braziliji ustanovila posebna nemška država, broječa kakih 20 do 30 milijonov Nemcev, ki bi bila sicer samostalna, a vendar pa v vedni stiki z ostalo Nemčijo v Evropi! Misel in tendenca te izpovedi sta dovolj jasni!

Nemški vpliv se veča na celi zemeljski obli; podpira ga vse časopise tako, da je danes nemška nevarnost ravno tako opasna drugim nemškim narodom, kakor takozvana rumena (kitajsko-japonska), samo da je še bolj aktualna!

(Op. ured. Prijatelj našega lista nam je dal na razpolago pričujoči članek, ki je povzet po »Dzienniku Polskem«. Članek je za nas zelo zanimiv in nam pokaže marsikaj v jasni luči. Obenem vidimo v njem, zakaj Anglija tako hitro množiti svoje brodogve in zakaj se boji za svoje prvenstvo v Sredozemskem morju. Cel ta boj ima gospodarsko ozadje. Iz vsega se kaže: Rul Germanii!

Širite, kupujte in naročajte »Dan«! Prijavljajte nove naročnike!

Najnovjša telefonska in brzojavna poročila.

PO ODGODITVI ČEŠKO-NEMŠKIH SPRAVNIH POGAJANJ.

Praga, 27. julija. Odgoditev češko-nemških spravnihih pogajanj ni napravila na javnost nikakega utisa, ker je bilo vsled neplodnosti razpravljanja pričakovati takega konca. Splošno prevladuje mnenje, da se narodnopolitiška komisija ne snide več. Narodni socialci in državno-pravni poslanci pripravljajo veliko akcijo, da pokažejo prebivalstvu škodo teh pogajanj, ker bi se zasedanje moglo le zgoditi, da bi trpel češki narod. Odgoditev spravnihih pogajanj pomenja v kolikor toliko neuspeh onih čeških strank, ki so se približale vladni večini in hotele vladi na ljubo doseči spravo z Nemci. V narodnopolitiški komisiji se je še pred nekaj dnevi trdilo, da bo mogoče končati delo in predložiti javnosti kot cesarski dar dne 18. avgusta češko-nemško spravo! Kakor se pa zdaj vidi iz tega cesarskega daru ne bo nič.

BOLEZEN SRBSKEGA PRINCA GJORGJA.

Belgrad, 27. julija. Vesti o težki bolezni srbskega princa Gjorgja so veliko pretirane. Princ je res nekoliko bolehen, a o kakih nevarnejši bolezni ne more biti govora. Gjorgje je dovršil z najboljšim uspehom prvi letnik S. Cyrskje vojaške akademije in se poda sedaj za nekaj dni v neke francoske toplice. Sredi avgusta se pa vrne za dva meseca v Srbijo.

KRITIČEN POLOŽAJ NA BALKANU.

Dunaj, 27. julija. Na tukajšnjih merodajnih mestih se položaj na Balkanu smatra skrajno resnim. To se da klepati iz dejstva, da ostane avstrijski minister zunanjih del grof Berchtold na Dunaju, da je odpovedal svoje stanovanje, ki ga je najel v nekem hotelu v Karlovih varih. Tu se resno govori o skrajno kritični situaciji, ki je nastala vsled notranjih nemirov v Turčiji. Smatra se kot jako potrebno, da se ugodni zahtevam opozicije, kar bi imelo tudi za posledico izpremembo na prestolu, ker je današnji sultan Mohamed ekspanent mladoturškega kabineta na turškem prestolu. Te vesti glede izpremembe na turškem prestolu je smatrati kot resne!

ALBANSKA VSTAJA.

Skopje, 27. julija. Osvojitve Prištine po albanskih vstaših je najdalekosežnejšega pomena, ker s tem je pretirana vsaka zveza med turško armado od Verizovića pa do jadranskega morja. Že pred prihodom Albancev so vsi turški uradniki pobegnili, ker je prištinska posadka izjavila svoje simpatije ustašem. Ustaši so brez vsakega večjega odpora zavzeli mesto in najprej oslobodili vse jetnike, med katerimi je bilo največ političnih najrazličnejših narodnosti. Prebivalstvo povelniki ustašev zajamčilo varnost življenja in premoženja, razdelili med ljudi veliko množino orožja. Albanci so oboroženi najbolj z novodobnimi puškami in mitraljezami, v njih vrstah vlada največja disciplina.

Skopje, 27. julija. Kakor kažejo vsa dejstva se pripravljajo vstaši na odločen pohod proti Skopju, ki jim odpira pot proti Solunu in Carigradu, se da sklepati že iz dejstva, da se Turki pripravljajo z vso naglico na obrambo mesta, ki je izvanredne strateške važnosti; semkaj prihajajo neprestano novi transporti vojaštva. Nadpoveljništvo nad četami je prevzel vojni inšpektor Zeki paša.

Skopje, 27. julija. V Prištini je sedaj deset tisoč Albancev pod vodstvom Abu-Bekirja in Džebeel bega. Albanski poveljnik Malmansur je sporočil ravnateljstvu orijentalške železnice, da ta ne sme prevažati več turških čet, ker bodo sicer Albanci zabranili vsak promet. Kakor so v zadnjem hipu javlja je danes zadnji dan, da čakajo Albanci gotovega odgovora vladine misije, ako jih ta ne zadovolji, tedaj se napote naprej nad Skopje a od tod dalje. V mestu vlada med turškim prebivalstvom nepopisen strah.

Belgrad, 27. julija. Srbski konzul v Prištini dr. Milan Milojevič poroča vladi, da se povodom zavzetja Prištine ni zgodilo niti enemu Srbu nič žalega. Konzul je dal razobesiti na konzulatu srbsko zastavo in odklonil ponudbo turških oblastí, da se srbski konzulat preseli v vladino palačo. Albanski poveljniki so osebno zajamčili srbskemu konzulu popolno varnost srbskega prebivalstva.

Odgovorni urednik Rađivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Hiša v vrtom v Novem Vodmatu št. 81 se takoj proda. Naslov pove »Prva anončna pisarna«.

Najfinjši ŠPIRIT

iz zita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležanjarina 250

M. ROSNER Co. v Ljubljani, poleg pivovarne »UNION«.

Ivan Ravnihar

urar in trgovec z zlatino in srebrnino Ljubljana, Sv. Petra cesta 44 Za vsako prvi menl kupljeno kakor tudi popravljeno uro jamčim 1 leto Lastna delavnica za popravila in vsakršna v mojo stroko spadajoča nova dela.

Ivan Mohorič

krojač, Sv. Petra cesta št. 16

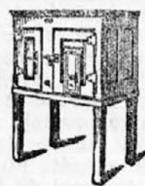
se priporoča slav. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna postrežba po najnižjih cenah in najnovejšem kroju. V zalogi vedno različno blago. Izdelovanje vseh vrst preoblečenih gumbov. 412

Štampilje
vseh vrst za urade, družva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 20.
Ceniki franko.

Pridobivajte novih naročnikov!

Simon Praprotnik

stavbeni in pohištveni mizar
V Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

priporoča p. n. odjemalcem (posebno že onim v južnejših krajih) svojo veliko zalogo

lomar za led

v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, trgovine, delikatesne trgovine itd. 218

Cene najnižje. Postrežba točna. Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Tvrška Bilina & Kasch nasl.

M. Schubert

Ljubljana, Židovska ul. 5

Priporoča svojo veliko zalogo glaze in raznovrstnih drugih rokavic, modno blago, parfumerijo, galanterijo, ročna dela, izdelovanje vseh vrst prevlečenih gumbov, kakor tudi vse kirurške potrebščine kline pasove, ravnodržalec itd. po najnižjih cenah. Snaženje vseh vrst rokavic. Moderna predtiskarija. Postrežba točna in solidna. Vnanja naročila se točno izvršujejo. 134

Slav. občinstvu se vljudno naznanja, da se vrši v nedeljo, 28. julija

na vrtu hotela „Južni kolodvor“

KONCERT

polnoštevilne „Slovenske Filharmonije“

Začetek ob 8. uri. — Vstop prost.

Za obilno udeležbo se priporoča

A. Stelzer.

St. 19.501.

Razglas.

Na podlagi § 26, al. a, b, občinskega reda za stolno mesto Ljubljano prepoveduje podpisani mestni magistrat iz ozir na varnost oseb in prometa izvoz z vsakovrstnimi vozovi, avtomobili, motocikli in kolesi iz Francišanske ulice na Dunajsko cesto ter odreja, da se sme v nerazširjenem delu Francišanske ulice, t. j. počenši od poslopja „Učiteljske tiskarne do vogala Dunajske ceste vršiti vojni promet z navedenimi vozili le v smeri od Dunajske ceste proti Francišanski cerkvi, ne pa nasprotno. Prestopniki zapadejo zakoniti kazni.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 20. julija 1912.

Zupan:

dr. Ivan Tavčar l. r.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel od g. Ane Gorec lokal na Rimski cesti št. 11 ter bom vodil naprej kot večletni poslovodja tvrdke Gorec

trgovino s kolesi in izposojevanje koles

obnem tudi popraviljanje motorjev, koles, šivalnih strojev i t. d. Priporočam se slavnemu občinstvu za cenjena naročila in za popravila ter za vse v to stroko spadajoča dela.

Beležim z odličnim spoštovanjem

PETER SKAFAR, strojni ključavničar in mehanik
Rimska cesta št. 11 na dvorišču.

Naznanilo.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem svoj lokal na Rimski cesti št. 11 opustila ter da bom imela svojo trgovino s kolesi in izposojevalnico koles od danes naprej samo na

Marije Terezije cesti št. 14 (pri „Novem svetu“).

Priporočam se slavnemu občinstvu za cenjena naročila ter beležim z odličnim spoštovanjem

Ljubljana, 23. julija 1912.

Ana Gorec

JULIJA ŠTOR — Ljubljana —
Prešernova ulica št. 5.
največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in prstnih golsterskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

naznanja

okasijsko prodajo

poletnih oblek in slamičkov za gospode in dečke, ter poletne damske konfekcije z globoko reduciranimi cenami.

„DAN“ se prodaja v Ljubljani v sledečih tobakarnah po 6 vin. izvod:

JUŽNI KOLODVOR, na peronu.
DRŽAVNI KOLODVOR.
BLAŽ, Dunajska cesta.
SEVER, Krakovski nasip.
PICHLER, Kongresni trg.
ČEŠARK, Selenburgova ulica.
DOLENC, Prešernova ulica.
FUCHS, Marije Terezije cesta.
MRZLIKAR, Sodna ulica.
ŠUBIC, Miklošičeva cesta.
ZUPANČIČ, Kolodvorska ulica.
PIRNAT, Kolodvorska ulica.
ŠENK, Resljeva cesta.
KOTNIK, Šiška.
TIVOLI, na žel. prel. pri Nar. domu.
KOŠIR, Hilšerjeva ulica.
STIENE, Valvazorjev trg.
SUSNIK, Rimska cesta.
UŠENIČNIK, Židovska ulica.
KLEINSTFIN, Jurčičev trg.
KRIZAJ, Sp. Šiška.

WISIAK, Gosposka ulica.
KUSTRIN, Breg.
TENENTE, Gradaška ulica.
VELKAVRH, Sv. Jakoba trg
SITAR, Florjanska ulica.
BLAZNIK, Stari trg.
NAGODE, Mestni trg.
KANC, Sv. Petra cesta.
TREO, Sv. Petra cesta.
KUSAR, Sv. Petra cesta.
PODBOJ, Sv. Petra cesta.
ELSNER, Kopitarjeva ulica.
BIZJAK, Bohoričeva ulica.
REMŽGAR, Zelena jama.
SVETEK, Zaloška cesta.
KLANŠEK, Tržaška cesta.
JEZERSEK, Zaloška cesta.
LIKAR, Glince.
STRKOVIČ, Dunajska cesta.
ŠTRAVS, Škofja ulica.
TULACH, Dolenjska cesta.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
izvršuje vsa tiskarska dela okusno in po zmernih cenah.
Zaloga županskih in drugih uradnih tiskovin.

Prihod vlakov v Ljubljano iz:

Dunaja	12 ⁵⁵	3 ¹⁵	4 ⁴⁸	5 ⁵⁵	9 ⁵⁶	12 ⁴⁷	5 ²¹	8 ⁵²	5 ³¹
Trsta	12 ⁰²	4 ⁰⁵	9 ⁰⁴	11 ²¹	2 ⁵¹	6 ¹²	9 ⁴²	11 ¹⁵	
Trbiža	7 ⁵³	9 ⁵¹	11 ¹⁴	4 ³⁴	7 ⁵⁴	8 ¹⁵	11 ⁵⁰		
Kamnika	6 ⁵¹	11 ⁰⁰	2 ⁴¹	6 ⁵¹	10 ⁵⁴				
Rudolfovega	8 ⁵⁵	3 ⁰⁰	9 ¹²						
Kočevja	8 ⁵⁶	3 ⁰⁰	9 ¹²						
Vrhniko	6 ³⁵	10 ³⁶	7 ²⁵						

* Brzovlak. ** Vozi ob nedeljah in praznikih.

Odhod vlakov iz Ljubljane proti:

Dunaju	12 ⁰⁰	12 ¹⁵	4 ³⁰	7 ³⁰	11 ²⁰	3 ¹¹	6 ⁵¹	9 ⁵¹	10 ⁵¹
Trstu	1 ²⁰	3 ²⁵	5 ¹⁵	6 ⁰³	10 ⁵¹	1 ⁰⁰	5 ¹¹	8 ⁵¹	
Trbižu	4 ⁵¹	6 ⁵⁵	9 ⁰⁰	11 ³⁰	3 ⁵¹	6 ⁵¹	10 ⁵¹		
Kamniku	7 ⁵¹	11 ⁵⁰	3 ¹⁵	7 ¹⁵	11 ⁵⁰				
Rudolfovem	7 ⁵³	1 ⁵¹	7 ⁴⁴						
Kočevju	7 ⁵³	1 ⁵¹	7 ⁴⁴						
Vrhniko	7 ⁵⁴	1 ⁵¹							

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registr. zadruga z neom.

obrestuje hranilne vloge po

4¹/₂ 0/0

zavezo v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: 20 milijonov.

Popolnoma varno naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.